

Karštas gegužinis sveikinimas rajono darbo žmonėms!

VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS!

EINA NUO 1944 METŲ

10 Pė Spalio VELIAVA

LKP ROKIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

1957 m.
gegužės mėn.
1 d.
TREČIADIENIS
Nr. 34 (1570)

Kaina 15 kap.

SU GEGUŽĖS PIRMAJA!

Kasmet į Tarybų šalių Gegužis ateina nepakartojamai naujas, visada jaunas. Ši Gegužės Pirmoji ypač džiugi — šią dieną sutinkame ruošdamiesi garbingai pažymėti Didžiojo Spalio 40-ąsias metines. Nuo Spalio socialistinės revoliucijos prasidėjo nauja era žmonių istorijoje. Šiandien socializmo stovykla jungia 900 milijonų žmonių. Vis labiau didėja taikos šalininkų judėjimas. Kiekvienoje valstybėje gyvuoja komunistų arba darbininkų partijos, kurios savo elėse turi apie 30 milijonų narių. Jie kartu su milijonais taikos siekiančių žmonių aktyviai kovoja už darbo žmonių reikalus, prieš karo pavojų, imperialistinę reakciją.

Kaip ir praėjusių, taip ir šių metų Gegužės Pirmąją Tarybų šalies žmonės papuošė didžiuliais laimėjimais. Į šį laimėjimų vainiką įpyne savo dovanas ir Tarybų Lietuvos darbo žmonės.

Per pokario metus išaugo ir sustiprėjo Lietuvos darbininkų klasė. Per tą laiką atstatyta bei naujai pastatyta daugiau kaip 300 įmonių. Sukurtos tokios pramonės šakos, kaip staklių, turbinų, laivų statybos, cemento, elektrotechnikos, žuvies pramonės bei kitos, kurių buržuazijos valdymo metais Lietuvoje nebuvo.

Nemažus laimėjimus pasiekė ir Tarybų Lietuvos kolūkinis kaimas. Padidėjo pasėlių plotai, padidėjo ir galvijų skaičius. Geriau apsirūpino kolūkiai pašarais. Žymiai daugiau primelžiama pieno. Kolūkiai lampa vis daugiau pajamingais ūkiais, o žemės ūkio gamybos pirmūnai nusipelnė visalaudinę pagarbą.

Tarybų Lietuvos kol-

M. JUNČAS-KUČINSKAS
LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko pavaduotojas

ūkinio kaimo žemės ūkio pirmūnai savo pasiekimus demonstruoja Visasąjunginėje žemės ūkio parodoje. Šimtai jų apdovanoti medaliais, diplomais ir premijomis.

Reikia pasakyti, kad Tarybų Lietuvoje dar yra ir atsilikusių kolūkių. Tačiau pastaraisiais metais tų kolūkių skaičius žymiai sumažėjo. Vis daugiau įdiegiamos techninės kultūros — linai, cukriniai runkeliai. Vis daugiau sėjama daugiamečių žolių, dobilų, saldžiojo lubino. Kultūrinamos piešos, ganyklos. Nusauginamos pelkės, atliekami drenavimo darbai. Šiais metais Tarybų Lietuvos žemdirbiai, lenktyniaudami su broliškąja Baltarusija, įsipareigojo žymiai pakelti visas žemės ūkio šakas.

Į praeitį nuėjo tos dienos, kada dauguma Lietuvos gyventojų buvo neraštingi. Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės rūpinimosi dėka dabar visiems piliečiams atviras kelias į mokslą. Šiuo metu respublikos pradinėse, septinmetėse ir vidurinėse mokyklose mokosi apie 400 tūkstančių mokinių. Aukštosiose mokyklose yra apie 24 tūkstančius studentų — šešis kartus daugiau, negu buvo paskutiniaisiais buržuazijos valdymo metais. Nuolat auga bibliotekų, kultūros namų ir kitų kultūros-švietimo įstaigų tinklas kaime. Su pasididžiavimu galime pasakyti, kad jei 1940 metų pradžioje buržuazijai valdant Lietuvą buvo 161 masinė biblioteka, kuri turėjo 170 tūkstančių knygų, tai dabar yra 1.726 tokios

bibliotekos, kurios turi daugiau kaip 9 milijonus knygų!

Didžiuliais tiražais leidžiamos knygos. Lietuviška daina ir muzika skamba Maskvos, Leningrado ir kitų šalies miestų koncertų salėse. Tik tarybinė santvarka sudarė sąlygas vystyti lietuvių tautos kūrybinėms jėgoms.

Toks šviesus šis Gegužis yra Tarybų Lietuvoje. Čia darbo žmogus yra apgaubtas nuolatinio partijos ir vyriausybės rūpinimosi. Kitoks jis kapitalistinio pasaulio, kolonijinių kraštų žmonėms. Kolonijų ir priklausomųjų šalių tautos kenčia imperialistinę priespaudą, persekiojimą, beteisškumą. Tačiau, kaip parodė pastarųjų metų įvykiai, laisvę ir triūsą mylinčios tautos vis ryžtingiau kovoja prieš imperialistų kolonizatorinius planus, už savo laisvę ir nacionalinę nepriklausomybę.

Mes nenorime karo, nenorime, kad atominės bombos neštų mirį ir griautų tai, ką žmonija sukūrė. Mes už taiką, už šviesią žmonių sąveiką. Bet jeigu kas pasikėsintų į tarybinę žmonių ramų gyvenimą — gaus peinylą atkirtį.

Gegužės Pirmąją šimtų milijonų žmonių žvilgsnis bus atkreiptas į mus, į laimėjusio socializmo šalį — Tarybų Sąjungą, nes mūsų Tėvynė viso pasaulio darbo žmonių akyse yra galingasis avangardas jų kovoje už taiką, demokratiją ir socializmą.

Tegyvuoją Gegužės Pirmąją — tarptautinio darbo žmonių solidarumo dieną, visų šalių darbininkų brolybės dieną!

Gegužės Pirmosios garbei

Salų sviesto gamybos įmonės kolektyvas su didžiuliu gamybiniu pakilimu įsijungė į socialistinį lenktyniavimą Gegužės Pirmosios garbei. Visi jo nariai kovoja už sava laikį planų įvykdymą. Pleno separavimo punktai ne tiklatai įvykdė, bet dvigubai, trigubai viršijo planus. Štai Roblių pieno separavimo punktas (vedėjas A. Kriukelis) ketvirčio planą įvykdė 343 procentais, Vabolių (A. Vilkas) — 250 procentų.

Mūsų sviesto gamybos įmonė pirmojo ketvirčio pleno paruošų planą, palyginus su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, įvykdė 170 procentų ir davė valstybei 4,1 tonos aukščiausios rūšies sviesto viršplaninės produkcijos.

Gegužės Pirmosios švenčių išvakarėse baigtas gamybos patalpų bei jos įrengimų remontas, paleistas į darbą didelio pajėgumo 3,5 tonos talpos sviesto muštuvas.

Mes galime teisėtai didžiuliais loktais įmėnės darbuotojais, sąžiningai ir su atsidėjimu atliekančiais jiems pavestą darbą, kaip mašinistui A. Dominauskui, sviesto cecho darbininke K. Baltrūnaitė, sūrių cecho darbininke J. Tebeliškyte, laborantui F. Tebeliškiui ir kitais.

A. REPŠYS
įmonės vyr. meistras

Tikrasis žmogus

Kaip buvo pranešta spaudoje, iešmininke Zinaida Lvova įvykdė kelių poelgi. Prieš pusmetį budėjimo metu ji pamatė ant geležinkelio linijos, kuria ejo traukinys, berniuką, kuriam grėse mirtinas pavojus. Merginai pavyko išgelbėti vaiką, bet ji pati neteko abiejų kojų.

Dabar chirurgo V. I. Moskino rūpgsčio dėka, sudėtingos operacijos metu išsaugojusio jai kelių sąnarius, Zina daro „pirmuosius žingsnius“ su protezais.

Nuotraukoje: Z. G. Lvova su gydytoju V. I. Moskino Saratovo geležinkelio ligoninėje.

J. Sokolovo (TASS) nuotrauka.

1 GEGUŽĖS

VISO PASAULIO DARBO ŽMONIŲ SOLIDARUMO DIENA!

J. PLADIS

MANOJI LIAUDIE!

Manoji liaudie, gyvenimo kūrėja, istorija neši tu ant pečių! Tava ranka prisikėlimo sėkla sėja, Vėdi tautas audrų tu vieškeliu plačiu. Bridai sulinkus ilgą vargo kelią, Dainoj ligėjaisi giedros. Spingsėjo spingsulė pirkelėj. Ratelis dūzgė lig aušros... Nubloškus tuos, kur prakaita tau sunkė — Laisva nuo vargo ir kančių, Praėjus era kruviną ir sunkią, Išskėlė galva lig žvaigždžių.

SOCLENKTYNIŲ LAIMĖTOJAI

Rokiškio tarybinio ūkio administracija ir profsąjungos komitetas suvedė soclenktynių gyvulininkystės darbuotojų tarpe rezultatus už šių akinių metų 6 mėnesius. Geriausios tarybinio ūkio melžėjos pereinamoji vėliavėlė atiteko M. Misiūnaitėi, kuri per šį laikotarpį iš 14 prižiūrimų karvių gavo po 1.247 kg pieno. Pereinamosios vėliavėlės geriausiai fermos melžėjai atiteko

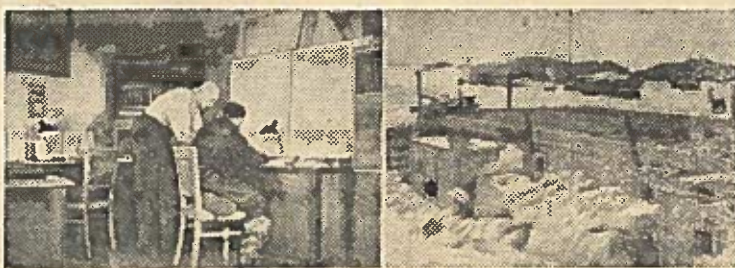
Pereinamoji vėliavėlė taip pat atiteko kiaulių augintojai S. Grigaliūnienei, kuri, prižiūradama 113 kiaulių, gavo paros priesvorį po 407 gramus.

Nugalėtojams švenčių išvakarėse įteiktos pereinamosios vėliavėlės ir piniginės premijos.

V. MATULEVIČIUS
Rokiškio tarybinio ūkio vyr. zootechnikas

Antarktida šiomis dienomis

Dešinėje — žemotųjų navai Mirno gyvenvietėje. Kairėje — pietų poliarinės Mirno observatorijos sinoptinio biuro. A. Kočetkovo (TASS) nuotrauka.

MĒS ŽENGIAM SU SAULE,

Naujų laimėjimų keliu

Kiekvieną pavasarį šventę — Gegužės Pirmąją Rokiškio rajono mokyklos pasitinka su vis naujais laimėjimais: kasmet auga mokyklų ir klasių jose skaičius, gerėja mokomasis-auklėjamasis darbas, stiprėja mokyklos ryšiai su rajono gyvenimu.

Reikšminga šventė šimtmetiui yra Juodupės vidurinei mokyklai: artėja egzaminai pirmajai mokyklos abiturientų laidai, ir jie pasiryžę mokyklą baigti gerais rezultatais. Ne mažiau įžymus šis pavasaris Duokiško septynmetei mokyklai, kurioje pirmus mokslo metus baigia aštuntoji klasė ir kuri sekantiems metais jau bus vidurinė. Pirmąsias laidas išleidžia Panemunėlio, Sėlynės ir Vyžūnos septynmetės mokyklos.

Šie metai pasižymi tolesniu polittechninio lavinimo plėtimu: visoje vidurinėse ir septynmetėse mokyklose veikia praktikos darbų dirbtuvės medžiui ir metalui, kurios vis geriau aprūpinamos įrankiais bei medžiagomis, prasidėjo darbai mokyklų mokomuosiuose bandomuosiuose sklypuose. Jaunųjų mišturininkų triušas nenuveina veltui: pavyzdžiui, Rokiškio I vidurinės mokyklos gamtininkai vėl patvirtinti kandidatais į Visąsąjunginę žemės ūkio parodą. Gerai veikia Kamajų vidurinės, Salų septynmetės ir kitų mokyklų gamtininkai.

Vyresnieji moksleiviai jau ruošiasi tęsti pernai pradėtąjį darbą ir dalyvauti žemės ūkio praktikos darbų stovyk-

lose, kurias vėl organizuos rajono kolūktai. O mokyklas baigę jaunuoliai ir merginos suteiks vertingą kvalifikuotos darbo jėgos papildymą žemės ūkiui bei pramonei. Reikia tikėtis, kad nemažą jų skaičius paseks savo vyresniųjų draugų pavyzdžiu ir išvyks į didžiąsias statybas už mūsų respublikos ribų.

Besiruošdamos sutikti Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 40-ąsias metines, rajono mokyklos plačiai išvystė savitarpinį socialistinį lenktyniavimą už geriausią pasiruošimą naujiems mokslo metams, už mokyklos aplinkos sutvarkymą: kai kuriose mokyklose jau atliktas šių metų remontas, visur tvarkomos sporto aikštės, gėlynai ir alėjos, ruošiamos patalpos naujai atidaromoms klasioms bei mokinių bendrabučiams. Be to, visos rajono mokyklos Spalio revoliucijos metinių garbei įsijungė į revoliucinės praeities medžiagos rinkimą, o kai kurios iš jų, kaip pavyzdžiui, Kamajų ir Rokiškio I vidurinės, net pradėjo organizuoti savo muziejėlius.

Rajono mokyklų veikla kasdien darosi vis įvairesnė, ryšiai su gyvenimu vis glaudesni. Kiekvienas mokytojas ir moksleivis jaučia gilią dėkingumą tarybinei vyriausybei ir komunistų partijai už jų nepaliaujamą rūpinimą liaudies švietimu ir Gegužės švenčių proga pasižada negailėti jėgų, kad mokslo lygis dar labiau pakiltų, kad mūsų tėvynė dar labiau išgarsėtų mokslo šviesa ir įžymiais darbais.

„Gegužės Pirmosios“ kolūkyje

Su Gegužės Pirmąja, su naujomis pergalėmis, — girdisi šlandie džugūs sveikinimo žodžiai kolūkyje. Ir tikrai, nerasime žmogaus, kuris nesidžiaugtų šia švente. O džiauglis yra ku.

Auksiniai grūdai byra į dirvą

Sėja atlikti per 10 dienų, — su tokiu šūkiu dirba kolūkiečiai. Šis žodis garbingai tešimas. Jau apsėta 105 ha, kas sudaro daugiau trečdaliu viso vasarinių grūdinių kultūrų ploto. Socialistiniame lenktyniavime pirmąja Kazlo Prievelio vadovaujama trečioji laukininkystės brigada, apsėjusi virš 35 ha dirvų.

Pas gyvulininkus

Naujais darbo laimėjimais sutiko Gegužės Pirmąją kolūktio gyvulininkai. Pirmą vietą melžėjų tarpe iškovojo Ona Bražiūnaitė, primelžusi nuo ūkinių metų pradžios po 560 kg pieno iš karvės. Po 400 ir daugiau kg pieno iš karvės primelžė melžėjos Vlada Kepalaitė ir Janė Juzelskytė.

Neatsilieka nuo melžėjų ir klautių augintojos. Po 420 g į dieną priauga šerkių Stėfos Kėmeklienės ir Onos Butkienės prižiūrime klautės. Gerai dirba klautininkės Emilė Pečiūrienė, Veronika Baronienė ir kt.

V. Dubonis

Dailininko V. Viktorovo (Valstybinė vaizduojamojo meno leidykla) darbo plakatas.

Pavasario sėjos baruose

ŠVENČIŲ IŠVAKARĖSE

Buvo pietų laikas, saulės „zuikučiai“ žaidė Dviragio ežero bangutėse, kurios, suduždamos į krantą, tartum būdavo „Artojo“ kolūktio žemė, o toliau kalvų gūbriais ropojo traktoriai, palikdami paskui save šviežių garuojančių vagų pynes...

Tamsiaplaukis kolūktio pirmininkas J. Diržys, apsilikęs kombinezonu, su mažiavaisiu prakaito karolėliais ant kaklos, sėdėjo prie raišomojo stalo ir, vartydamas brigadininkų žinlaraščius, man papasakojo:

— Kolūkyje darbų įkarštis. Nors mes į laukus išėjome paskutinieji rajone, bet tikimės, kad sėja užbaigsime vien iš pirmųjų. Nemažai kolūktio dirvų buvo suarta iš rudens, o dabar mums liko tikrai kelios dešimtys ha. Grūdinių kultūrų sėja ailiškime traktorinėmis sėjamosiomis ir ji užtruks neilgiau, kaip 8 dienas.

— O mano brigadoje

per 7, — įsiterpė iki šiol tylėjęs IV laukininkystės brigados brigadininkas J. Mikolaičiūnas, slaugiu rankos judesiu perbraukdamas praretėjusias plaukų suogas.

— Jau dabar turim pasėję apie 40 ha grūdinių kultūrų. Dirvas ruošia Panemunėlio MTS I ir II traktorinės brigados traktoriai, vairuojami Bimbos, Stočkaus ir kitų. Norėdami paspartinti laukų darbus, panaudojame arklių jėgą, — pasakojo J. Diržys.

— Klausimą, kokios talpos komos materialinio paskatinimo priemonės artojams, atsakė I brigados brigadininkas A. Vaičiulis.

— Naujos, labai geros priemonės. Tos brigados nariai, kurie išaugins gausesnį derlių — ir darbdienį gaus svaresnį.

Brigadininkai, gavę naujus darbų nurodymus, išsiskirstė į savo postus.

V. Lionys

NEMUNIEČIŲ DOVANOS

Su naujais gamybiniais laimėjimais Gegužės Pirmąją sutiko „Nemuno“ fabriko kolektyvas. Suvedus I-jo ketvirčio soclenktynių rezultatus, paaiškėjo, kad pagal bendrąją produkciją gamybinis planas įvykdytas 102,9 proc., sutalpyta žaliavos ir verpalų už 308 tūkstančius rublių.

Trims brigadoms buvo suteiktas „Pulkios kokybės ir aukšto našumo brigadų“ vardas. Tai K. Čelčio vadovaujama audėjų brigada, gamybinę užduotį įvykdžiusi 134,4 proc., K. Gernio vadovaujama karšėjų brigada — 128,8 proc., ir paruošos skyriaus brigada, vadovaujama P. Kanopos — 150,4 procento.

Už pirmojo ketvirčio pulkios gamybinius laimėjimus 35 darbininkams suteiktas „Geriausio pagal profesiją“ dar-

bininko vardas. Jų tarpe audėjai — S. Vindžanovienė, L. Timofejevas, L. Karalienė, karšėjas B. Jočys, verpėjos G. Kaslėnienė, B. Griškėnaitė, sukėja F. Belovienė ir kt. Jie dienos užduotis įvykdo 135—150 proc.

Nemažą indėlį, suteikdami Gegužės šventę, įnešė mūsų fabriko racionalizatoriai, kurie jau šiais metais pateikė 29 racionalizatorinius pasiūlymus. Iš jų 17 jau įdiegta gamyboje ir davė 21 300 rb ekonomijos. Atskirai tenka atžymėti seną fabriko darbininką drg. Šarkauską, kuris vien šiais metais pateikė 8 vertingus racionalizatorinius pasiūlymus.

Nemuniečiai pasiryžę ir toliau gausinti darbo dovanas galingosios tarybinės šalies labui.

J. GROCKIS

„Nemuno“ fabriko partinės organizacijos sekretorius

Sėja įpusėjome

Brigados nariai išvystė kovą už sėjos atlikimą per 8—10 dienų.

Šie terminai pilnai įvykdomi. Gerai organizavę darbą, mes pasėjome per 4—5 dienas virš 30 ha avižų, 8 ha kviečių, 5 ha lubinų, kas sudaro pusę sėjai skirto ploto.

Sėjos darbuose geriausiai dirba kolūktiečiai Bronius Matulauškas, Jonas Remeikis ir kt.

P. SĪRVYDIS
„Vytorio“ kolūktio I-os laukininkystės brigados brigadininkas

DARBO PIRMŪNAI

Plačiai žinomi Panemunėlio MTS mechanizatorių-darbo pirmūnų Alfonso Kirstuko, Jono Žiaugros, Juozo Pululio ir kitų vardai. Jie šį pavasarį jau suarė po 65—90 ha dirvų.

Traktorinės brigados, vadovaujamos brigadininkų Jono Tuskenio ir Broniaus Žvirblio, pirmojo ketvirčio planą įvykdė 110 procentų.

K. Valys

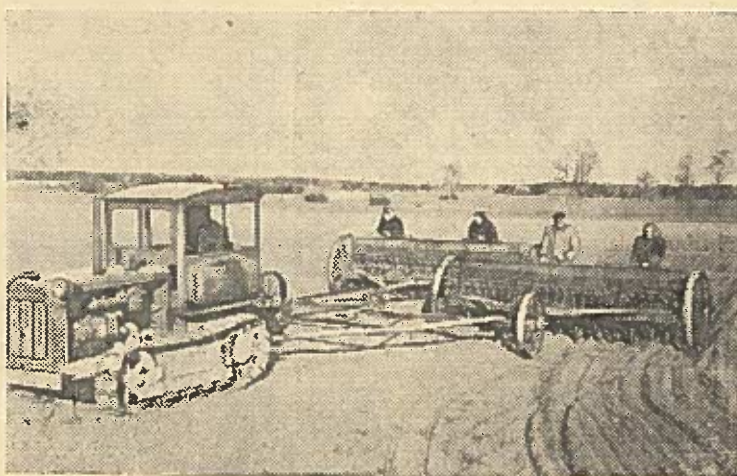
Sėja baigta

Su pakilia nuotaika sutiko Gegužės Pirmąją „Aušros“ kolūktio penktos laukininkystės brigados, vadovaujamos Juozo Paškausko, žemdirbiai.

Įsijungusi į gegužinį socialistinį lenktyniavimą su kitomis brigadomis, ši brigada pirmoji kolūkyje balandžio 29 dieną užbaigė vasarinių grūdinių kultūrų sėją. Visos vasarinės grūdinės kultūros 45 ha plote buvo pasėtos per 3 dienas.

Sėjos darbuose daug padėjo mechanizatoriai. Traktorininkas Stasys Gaidys traktorine sėjama pasėjo virš 11 ha grūdinių kultūrų. Traktorininkas Pranas Raugas su traktoriumi „DT-54“ visuomet laiku suspėdavo paruošti žemę.

Po pusę ir daugiau ha suardavo kolūkiečiai Vladas Navickas, Jonas Visockas ir kt. Nuolat viršydavo dienes išdirbio normas sėjėjai J. Skrivelis, J. Visockas ir kt. J. Grinciūnas

Kapsuko rajono kolūkiuose vyksta masinė vasarinių grūdinių kultūrų sėja. Visur sėjama tik eiliniu būdu. Organizuotai ir aukštu agrotechnikos lygiu atliekama sėja „Naujo kelio“ kolūkyje. Sėjos darbų kokybę nuolat stebi kolūktio agronomas E. Radzevičius. Tarašiškių MTS traktorininkas Juozas Grigaliauskas čia jau pasėjo daugiau kaip 200 hektarų vasarinių kultūrų. Sparčiai sėja ir Černiachovskio vardo, V. Montvilos vardo, J. Žemaitės vardo žemės ūkio artelės.

Nuotraukoje: Tarašiškių MTS traktorininko Juozo Grigaliausko agregatas sėja „Naujo kelio“ kolūkyje.

M. Ogajaus ir B. Rasiukevičiaus (ELTA) nuotrauka.

SU PAVASARIU, SU DAINĀ!

Mūsų Petras Cvirka

Gegužės 2 d sukanka 10 metų nuo tos dienos, kai mirė įžymusis lietuvių tarybinis rašytojas Petras Cvirka. Mirtis nutraukė rašytojo gyvenimą pačiame kūrybinių jėgų suklestėjime. Jis ir šandien savo nemirtingąja kūryba padeda mums žengti į nuostabias komunizmo aukštumas, į kurias mus veda didžiosios marksizmo-leninizmo idėjos, šlovingoji Komunistų partija, kurios ištikimu sąnami iki pat savo mirties buvo Petras Cvirka.

Tarybinis skaitytojas giliai pamilo P. Cvirkos „Žemę maitintoją“, kupiną satyros ir humoro „Frank Kruką“, nuostabias novelles ir apsakymus, karinius vaikams, aistringą publicistiką. Įžymiojo tarybinio lietuvių rašytojo raštai verčiami į daugelio tarybinių ir užsienio tautų kalbas. Jie susilaukia plataus pripažinimo įvairiose pasaulio šalyse.

Spausdiname ištrauką iš P. Cvirkos apybraižos „Mano kaimas“, parašytos 1936 metais. Apybraižoje atsispindi darbo valstiečių padėtis buržuazijos viešpatavimo metais Lietuvoje.

EINU senų kaimo vieškeliu. Nesu nei Zingerio mašinų agentas, nei aukštos kilmės biurokratas. Tai senas Panemunės kaimas — didelių štukorių, dainininkų, muzikantų! Apie tą kaimą aš parašiau knygą, kuri vadinasi „Žemė maitintoja“. Kai kurių net personažų vardai ir pavardės mano nepakeisti. Jie gyvena. Jie man gerai pažįstami. Jeigu aš ne visur įtikinčiai ir teisingai aprašiau jų, smulkių valstiečių, vargus, siekimus ir kasdienišką jų kovą — man atleis Tarutis, Jokubauskas ir Linkus. Gal atleis ir Monika, kuri be laiko žuvo, palaužta vargų naštos.

Apie tokią prabangą. Štai imkime turtingiausią savo sklypo ažuvių valstietį, turinį dešimtį hektarų. Jis pats dar nepersenęs ir, padedamas žmonos bei vyresnio sūnaus, be didelio vargo įdirba žemę. Toje pat šeimoje auga dar penki šeši vaikai. Metas iš meto jie darosi suaugusiais vyrais ir merginomis. Jų rankos mažai reikalingos toje žemėje, gi pramokti amato, pasigauti mokslo — nėra ko ir galvoti. Nėra išteklių. Juos sunku net aprenkti. Dažnai tokiose šeimose tik viena pora batų. Tiesa, šiaip taip

kis. Vienas jaunuolis, geriau mokąs skaityti, šią knygą ketverią kartų perskaitė savo draugams. Atsitiko taip, kad susirinkus klausytojams, kas vakarą atsirasdavo vis naujų, negirdėjusių pradžios. Pagaliau klausytojai buvo paskirstyti grupėmis, ir skaitytojas, baigęs romaną, su didžiausiu pasitenkinimu jį čia pat vėl pradėjo. Ir Jokiu būdu nenorėjo užleisti kitiems to malonumo prie mažos žibalinės spinksulės.

Ką pergyveno jaunos jautrios širdys tą knygą skaitant, čia ir dešimtyje puslapių neapsakysi...

kanoولی padarytų šulinių. Tačiau mintis, bailsi mintis neapleidžia, kai pagalvoji kasdien apie Krupo, Tiseno, Škodos, Vikerso fabrikuose dieną ir naktį gaminamą pragarą.

Naujai ruošiamai imperialistų skerdynėi duoda atsakymą pati jaunuomenė. Prie sutręšusio kryžiaus prikaltą lentutę, kurioje rūpestinga ranka išpliaustytos raidės — gal paties liaudies poeto sukurtos:

„Keleivi, sustoki ties šituo kapu!
Čia ilsis du kareiviai — rusas ir vokiečys.
Juos kaizeris, caras išsiuntė ir užmušė abu — Mirusių draugystė — gyviesiems yr' pavyzdys...“

Kaimas laukia pagalbos. Ne tik medžiaginės, bet ir dvasinės. Jo darbo jaunuomenė laukia knygos, ji trokšta mokytis ir statyti laimingesnę tėvynę. Kas išties jiems ranką, gyvenantiems ten tamsią rudens naktį balose ir pelkėse? Žmogus su katiloku?

Ne, šlandien mano kaimas nebetiki antstolio ašaromis!

1936 m.

GENOVAITĖ ŠEDYTĖ

PETRUI CVIRKAI

Tu brolybės sėklą sėjai,
Žemę motiną apdainavai.
Rūsčios audros per mūs žemę ėjo,
Per audras ir tu ėjai tvirtai.

Tu nešei Taručių vargo našta,
Džiugo skriauda! Tu nešei širdy
Visą žalią Nemunelio krastą
Vadinai saulėton ateitin.

Nusirito juodos vargo bangos,
Švyti blaiavas tėviškės dangus.
Upė plaukia, nebegrįžta, rangos.
Čia vergijos niekad nebebus.

Gėlės smėlio kauburėlių puošia, —
Liaudies meilė niekad Tau neblės.
Tavo vardą mums šiltojai ošia
Ir balti berželiai pakelės.

Ir kai saulė man kasas bučiuoja,
Brolių sėtus glosto arimus, —
Aš matau, Tu vieškeliu gimtuojų,
Ateini i kiekvienus namus!

Mano kaimas

Bet rodos, kad aš nenuėjau įsigalėjusių tradicijos keliu, pagal kurią valstietis daromas kvailiu ir visišku neišmanėliu. Kasdien mūsų mielos sostinės laikraščiuose talpinami feljtonai, eiliuotos „častuškos“ ir „novelės“, kuriose rodomi Jonai, Petrai kaip amžini gvėros, apstuldiečiai, amžinai tauškieji niekus apie „švedo vainą su japonu“. Didžiausias malonumas ir didžiausias literatūrinis nuopelnas padaryti, darbo valstietį „Pupų dėdė“, dar ir šandien vaizduojant toki valstietį, galvojantį apie lėktuvą, kad jis deda kiaušinius.

Kaimas supranta dabar apie daugelį politinių ir visuomeninių reiškinį ne blogiau, negu tokie „beleiristai“... Nepaisant didėjančio skurdo, plintančio girtuoklavimo, kaimuose esama sveiko, guvaus, beslorganizuojančio savomis rankomis elemento, kuris trokšia, nežinanti į neką, mokslo ir žinojimo. Tai daugiausia jaunuomenė. Jeigu vadinamosios „gerovės“ laikais, apie 1926–8 metus, mano kaimas iš 28 gyvenojų pajėgė įstatyti ir praktinai gimnazijoje, mokytojų seminarijose, pašto kursuose 8–9 jaunuolius, šandien jau retas gali svajoti

prasimaitina, bet pats gražiausias laikas praeina, ir jie neturi galimybės nei vesti, nei savarankiškai svertis kokio nors įnagio, kur galėtų pritaikyti savo sugebėjimus, nei kam atiduoti savo jaunystės entuziazmą.

Gi iš 28-nių mano valstietiškių klemų tokių bergždžiai palaidotų jėgų susidaro gana daug — apie 150 žmonių. Iš-tisas jaunų rankų miškas, kuris, kitokiai būčiai esant, galėtų statyti tiltus, tiesti kelius, laukus paversti sodais. Gal jie supranta, kad ne visuomet taip bus. Teko man praeitą vasarą vieną pavakarį užsukti pas kaimo siuvėją — vietos šviesuomenės galvą. Ten, kaip paprastai, buvo susirinkę pusė kaimo jaunuomenės. Visi nekantriai laukė grįžtančio vieno „pasluntinio“ iš pašto. Knyga ir laikraštis kaimė gaudomi kaip niekuomet. Storesnį žurnalą prenumeruoja nei po penkis šešis susidėję, kad tik galėtų sužinoti apie paskutinius politinius įvykius, naujienas iš mokslo srities, puola ir prie grožinės literatūros skyrių...

Pernal kažkaip mano kaiman pakliuvo M. Gorklo „Motina“. Tai buvo nepaprastas įvy-

Žuvusiems kovoje laisvę

LEN. Gamykloje RADAS. mentiskulptu. Monutas bronzinių žaigjefų atliejimas tarybinių piliečių be karių, žuvusių fašistiniame konclageryje Mauthauzene (Austrija), paminklui. Jie atlikti pagal maskviečio skulptoriaus V. E. Cigalio modelį. Paminklo centre keturmetrinės tarybinio kario ir tarybinės mergaitės figūros paskutinėmis jų gyvenimo minutėmis. Iš kairės ir dešinės pavaizduoti tarybiniai kariai - išlais-

vintojai ir įvairių tautybių atstovai, atiduodantieji paskutinę pagarbą tiems, kas kovojo prieš fašizmą ir žuvo Mauthauzene.

Paminklas bus pastatytas vieno buvusio konclagerio teritorijoje, netoli Vienos.

Nuotraukoje: centrinės paminklo figūros.

V. Fedosiejevo (TASS) nuotrauka.

Pavasariniai posmai

PETRAS MILAKNIS

BALTIEJI AŠOTĖLIAI

Šlaite pakalnutė pražydo baltai,
Ir trypiagatėlį vaikai apie gėlę.
Sūpuojas ant stiebo nusvirę žiedai
Lyg maži
Padžiauti ašotėliai.

Saulutė greit leidžias. Miške tuoj sutems.
Jau ūkanoj tirpsta akiračio mėla.
— Skubėkim, vaikai, šilumos pasisemt
Surinktaisiais
Baltais ašotėliais...

Sugrįžtančių dainą liūliuoja laukai,
O rankoj kiekvieno nepaprastos gėlės.
Pavasarij nešas namolia vaikai
Pakalnučių
Baltais ašotėliais.

DANYS KAIRYS

NAKTIS

Šviesi naktis. Mėnuo padangėj plaukia,
Ramia šviesa aplieja žemę mūs.
Sešėliai driekias balzguna palauke,
Ir tyliai kugžda šilas neramus.

Paežerėj tylu — nė jokio garso,
Gėlmėj takeliai pinasi žvaigždžių.
Ten sidabrinės žaižaruoja varos
Ir žavi sielą įstabiu grožiu.

Tik iš kažkur mieguisto oro srovės
Paglosto galvas snaudžiančių gėlių.
Būriu sumigo alkeniai palei griovį,
Palaukėj beržas liemeniu dailiu.

Tiktai mėnulis irias vienas,
Į žemę žvelgia liūdinčiu žvilgsniu;
Tiktai laukai išbalę, tartum pienas,
Lakšutės klauso skambančių dainų.

Studentų orkestras

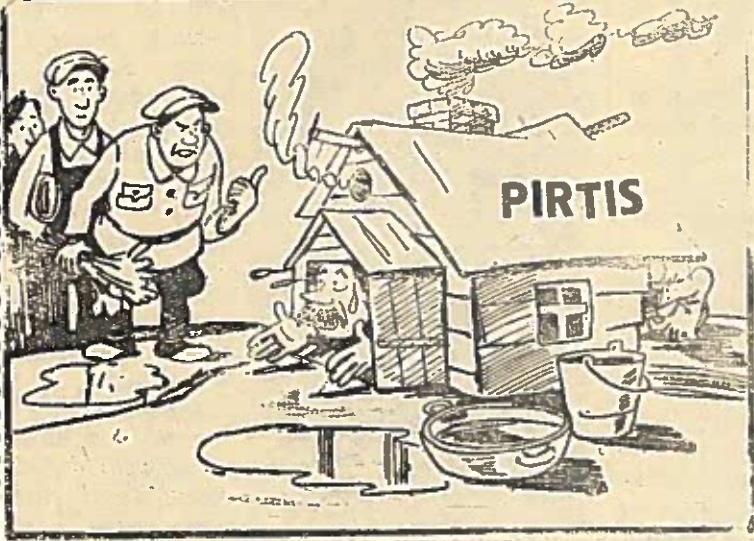
GRUZIJSOS TSR. Kutaisio žemės ūkio Instituto studentai ruošiasi Pasauliniam jaunimo festivaliui. Jie organizavo estradinį orkestrą, kuriame dalyvauja apie 150 studentų. Šis meninės saviveiklos kolektyvas mokosi muzikinius kūrinius, parašytus festivaliui respublikos kompozitorių. Nuotraukoje: orkestro repeticija. Technologijos fakulteto studentai vokalistai Šota Čechidze ir Zaira Balančivadze. P. Lucenkos (TASS) nuotrauka.

Tiesiu taikynu

Istrigo

Krokodilas užsuko į miesto pirtį, kuri pasižymi savo oriniu didumu ir nepajėgumu greitai aptarnauti klientus. Čia jis pamatė tokį vaizdą ir išgirdo tokį pokalbį:

— Pasijudinkite, pilietai!
— Norėčiau, bet nėra kur judintis!

Krokodilo šventinis reidas

Redakcijos prierasas:

Geguzės Pirmosios išvakarėse Krokodilas išvyko į reidą po rajoną. Čia spausdiname jo pastabas ir piešinius iš natūros.

Gelbėkit, skęstame!

Štuos žodžius Krokodilas išgirdo Juodupės gyvenvietės stadione. O šūkavo ne sportininkai, bet darbininkai, eidami į darbą.

Čia Krokodilui pavyko sužinoti ir stadiono istoriją.

Pereitą rudenį Juodupės gyvenvietę į dvi dalis skiriančioje pelkėje pasirodė 3 buldozeriai. „Bus stadionas“ — buvo aiškinama. Tačiau vietoje stadiono išėjo tokia marmalynė, kad joje vietomis kojų neištrauksi. Palei fabriko tvorą buvęs takas pavaršario metu taip praskydo, kad juo ir pėsčiomis nepraeisi, o pravažiuoti — nėra ką svajot. Tokiu būdu viena gyvenvietės dalis atskirta nuo kitos. O aplink — susidaro 2,5 kilometrol

—Na, ir tvarkelė,—

tarė Krokodilas, pažvelgęs pro „Atžalyno“ koloninio klubo-skaityklos langą į vidų. Negana, kad langas išdaužtas ir pro jį laipioja katės, — laikraščiai išmėtyti ir ant stalo, ir pastalė, ant sienų kabą paveikslai išsikraipę. Atrodo, audra būtų pražūsus... Gal būtų ir vedėjų A. Suvaizdienę nusinešę, kad darbo metu jos nesimatė.

BŪKITE PAŽĪSTAMI, sako Krokodilas

— Gana kumštiais darbuotis, padirbėkite kasuovū!

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Draugo Vorošilovo keltone į Kiniją — netik vieno žymiausių valstybės veikėjų oficialus vizitas į kalmytinę draugišką šalį. Dvi didžiosios tautos — 800 milijonų žmonių — dar kartą pareiškė, kad jos yra vieningos kovodamos už taiką, už socializmą. „Didžiosios Kinijos ir Tarybų Sąjungos tautos, — pareiškė KLR Pirmininkas Mao Czedunas, — yra artimiausi broliai ir patikimiausi bendražygiai. Kilniai stiprindama socialistinės stovyklos vienybę, gindama visuotinę taiką ir padėdama žmonijos progresui, Kinijos liaudis eina kartu su tarybine liaudimi“. Visur, kur pabuvojo draugas Vorošilovas — KLR sostinėje Pekine, plieno mieste Anšanyje, industriniame Senjanyje — visur Tarybų valstybės galvą entuziastingai sutiko mūsų broliai kina, demonstruodami neišardomą dviejų didžiųjų tautų draugystę.

Brangiai užmokėtų imperialistai, kad galėtų sugriauti šią draugystę, išardyti socialistinių šalių stovyklą. Tarpautiniai įvykiai rodo,

kad imperialistų ardomieji veiksmai sužlugo. Socializmo šalių stovykla vieninga kaip niekada. Sakydamas vieną savo kalbų Kinijoje ir kalbėdamas apie socialistinių šalių draugystę, K. J. Vorošilovas pažymėjo: „Mūsų didžiojoje vieningoje socialistinių nacijų šeimoje visi mes lygūs, tikrieji broliai. Glaudesnių ryšių už šiuos nebūvo ir nėra pasaulyje“.

Šią tiesą patvirtino Tarybų Sąjungos — Albanijos derybos. Albanija — mažutė šalis, kurioje nėra pusantrą milijono gyventojų. Brolybės ir lygybės santykiai tarp Albanijos ir Tarybų Sąjungos, kurioje gyvena 200 milijonų žmonių, galėjo būti užmegsti tik todėl, kad jie remiasi neišardomu proletarinio internacionalizmo pagrindu, didžiojo Lenino paskelbtais nacijų lygiateisiškumo principais.

Ignoruodami visa tai, šmeižikai Vakaruose šaukia apie socialistinės stovyklos šalių nelygybę.

Tarybų Sąjunga vadovauja socialistinei stovyklai dėl dėsningo istorijos įvykių vysty-

mosi. Vadovaujas Tarybų Sąjungos vaidmuo, — pabrėžia žurnalas „Naujoji Kinija“, — paaiškinamas tuo, kad ji yra pirmoji pasaulyje šalis, kurioje nugalėjo socializmas, kad ji yra valstybė, kuri sukaupe didelį patyrimą statydama naują visuomenę. Be galtingosios Tarybų Sąjungos, be glaudžių Tarybų Sąjungos ir kitų socialistinės stovyklos šalių santykių socializmo valstybės, tame tarpe ir Kinija, negalėtų įtvirtinti revoliucijos pergales, negalėtų išvengti ginkluotos imperialistų intervencijos, o jeigu jie užpultų, negalėtų sėkmingai sutriuškinti karo kurstytojų“.

Socialistinių šalių vienybė atitinka visos pažangiosios žmonijos interesus, visuotinės taikos interesus. Socialistinės šalys sutelktai remia visas priemones, padedančias palaikyti taiką. Ryškiausiai tai patvirtina socialistinių šalių politika, ir visų pirma, Tarybų Sąjungos politika Artimųjų ir Viduriniųjų Rytų klausimu.

Pastaruoju metu įvykiai šiame rajone ėmė

K. Stundža, Rokiškio durpynų kontoros darbininkas, už smulkų chuligantizmą gavo 10 parų.

Krokodilas pažadą tesi...

Grižęs iš reido, Krokodilas vėl užsuko į miesto skverą. Jis buvo pažadėjęs viešai paskelbti žalumynų priešų pavardes. Deja, nepaisant įspėjimo, tokių atsirado. Tai rajono pramkombinatio siuvyklos darbuotojas J. Pečiūra, universalinės parduotuvės darbuotojas Agejeva, Žvironaitė. Jie ramiausiai skynėsi taiką per gyvatvorę. Negražu!

grėsti taikai visame pasaulyje. Anglijos — Prancūzijos — Izraelio agresija prieš Egiptą, paskutiniai įvykiai Jordanijoje, Jungtinių Valstybių stekimas primesti savo kontrolę Artimiesiems ir Viduriniams Rytams su „Eizenhauerio doktrinos“ pagalba teisėtai kelia nerimą taikingosioms šalims. Savo notose, šiomis dienomis nustūstose JAV, Anglijos ir Prancūzijos vyriausybės, Tarybinė vyriausybė vėl paragina taikiai sureguliuoti ginčijamus Artimųjų ir Viduriniųjų Rytų klausimus, nesikišant į šio rajono šalių vidaus reikalus ir gerbiant jų nacionalinę nepriklausomybę bei suverenumą.

Tarybų Sąjunga ir kitos socialistinės stovyklos šalys, vykdančios taikingą politiką, yra galinga jėga, nukreipta prieš karo kurstytojus — imperialistus. S. Ivanovas

Galima laimėti 100.000 rublių

Tarybų valstybės finansinių išteklių papildomas šaltinis yra gyventojų piniginės santaupos, įplaukusios į taupomąsias kasas indėlių ir valstybinių paskolų pavidalu. 1957 metais į valstybinio biudžeto pajamas turi įplaukti 1,6 milijardo rublių iš valstybinės 3 proc. vidaus išlošiamosios paskolos. 3 proc. vidaus išlošiamosios paskolos obligacijos laisvai perkamos ir parduodamos taupomosiuose kasose. Kiekvienas pilietis, nusipirkęs 3 proc. paskolos obligacijų, gali jas bet kurio momentu parduoti bet kurio rajono taupomojoje kasoje ir gauti obligacijų vertę.

Šios paskolos kasmet vykdomi šeši pagrindiniai ir vienas papildomas laimėjimų tiražas. Pagrindiniai tiražai vyksta sausto, kovo, gegužės, liepos, rugsėjo ir lapkričio 30 d. d., o papildomas — rugsėjo 30 d.

Pagrindiniuose tiražuose laimėjimai išmo-

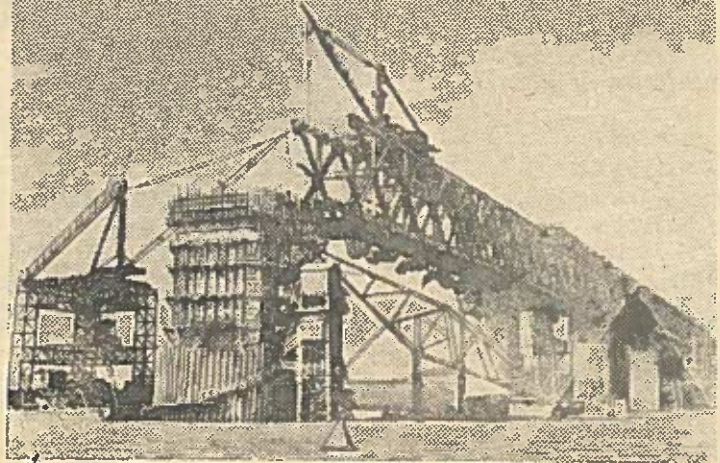
Angliai bėga iš Anglijos

Anglų — prancūzų — izraeliečių avantiūros Egipte pralaimėjimas atvedė Anglijos ekonomiką, ir taip jau buvusią įtemptoje padėtyje, į dar didesnius sunkumus. Visos sunkios agresijos pasekmės gutė ant dirbančiųjų pečių. Vis blogėja eilinio anglo materialinė padėtis, auga žmonių nepasitikėjimas rytdiena. Aplink atstovybės šalių, įeinančių į Britanijos nacijų sandraugą, Londone ir kituose Anglijos miestuose kasdien būriuojasi šimtai darbininkų, technikų ir kitų profesijų žmonių, norinčių imigruoti į šias šalis. Užsienio spaudos pranešimais, 1956 metų bėgyje Kanados imigraciniai organai užregistravo 45 tūkstančius bėglių iš Anglijos. 60 tūkstančių anglų šiomet išvažiavo į Australiją.

Nuotraukoje: minia anglų, norinčių išvykti į Kanadą, ties kanadiečių atstovybės pastatu Londone.

Kinijos Liaudies Respublika. Dieną ir naktį vyksta Didžiojo Uchanės tiltas per Janczi statyba. Iš abiejų krantų klojamos plieninės formos. Vienu laiku įrengiamas plentas, estakada ir geležinkelio juosta. Metų gale tiltu prasidės judėjimas.

Jan Čenį — nario nuotr. Sinchua agentūra.

B. GARŠKAITĖ Rokiškio rajono centrinės taupomosios kasos vedėja

Tinklininkų pergalė

Pasvalyje įvyko Tarybų Lietuvos XII moksleivių spartakiados tarpzoninės tinklinio varžybos. Jose dalyvavo ir mūsų rajono tinklininkai. Susitikimą su pas-

valiečių rezultatu 3:1 laimėjome mūsų rajono tinklininkai.

Po šios pergalės rokiškietis pateko į pusfinalį. A. Kaupas

Redaktorius A. STAŠYS